

PŘÍTEL LIDU.

Historical Society

ROČNÍK X.

WILBER, NEBRASKA, VE ČTVRTEK, DNE 20 ZÁŘÍ, 1900

ČÍSLO 2

Telegramy zámořské.

Zmatky čínské.

Peking, 16. září. Před několika dny byl lapen jistý Číňan, který jest ztotožněn, co vrah německého vyslance barona von Kettlera. U Číňana nalezeny byly hodinky zavražděného, které mu ukradl. Vrah k vraždě se přiznal, leč udal, že byl k němu najat a zaplacen vládou.

Taku 16. září. Mezi ruským vojskem a boxery došlo ku srážce u Machipo v kukuřičných polích. Boxeré byli obrženi šavlemi a ruská jízda učinila na ně útok paláců a karabinami. Po boji ústalo po boji 200 boxerů mrtvých a toliktéž raněných. Ostatní uprchli. Na ruské straně padli pouze dva mužové.

Nedaleko Pekinga došlo také k bitvě mezi vojskem spojených mocností a imperialisty, jejichž padlo 30 a 120 raněných bylo ukončeno.

Nedaleko Shao předpádli Američané ležení asi 300 imperialistů, jež rozehnali, ukončivše značné dobytka.

Rusové učinili útok na Peylang, leč jsou Číňany po tuhém zápasu odraženi.

Ministr Conger zaslal v sobotu do Washingtonu telegram, že Van Rensselaer Hodge byl usmrcen Číňany a též jeho manželka sešla hroznou smrtí se světa. Oba byli mladí milionáři, kteří asi před 2 roky zažili se ve Philadelphii, načež co misionáři odešli do Číny.

Pařížský korespondent Londýnského Morning Post, potvrdil zprávu, že Spoj. Státy, Francie a Japonsko dohodly se na odvolání vojska z Pekinga. Práv však, že ostatní velmoči nerozhodly se dosud proto, že propositi Ruska dosud dobře nerozumí.

Peking 14. září. Jelikož dráha až do Pekinga vedoucí nebude moci být dohotovena, bude armáda ruská přezimovati v Tien Tsin, kam ustoupí z Pekinga.

Rusko bylo vyzváno aby nějak opravilo svůj návrh na opouštění Číny spojeným vojskem a proto ohlásilo, že neodvolá své vojsko dříve, pokud se stará vláda do Pekinga nevrátí a nová nebude nastolena.

Korespondent berlinského "Social Anzeiger" oznamuje z Pekinga, že měl rozhovory s dr. Rosthornem, tajemníkem rakonského vyslance, který mu oznámil, že čínská vláda nechala vyslanectví doručiti notu dne 19. června, níž byla vypořádaná válka. Tedy hned po pádu Taku. Vyslanec byl tenkrát vyzván, aby se celým sborem opustil do 24 hodin z Pekinga. Až dosud se za to mělo, že Čína Rakonsku žádnou válku nevyprovokovala.

Do Petrohradu došla úřední zpráva z Fudžarda, datovaná dne 8. září, oznamující, že Rusové okupovali město a manchurskou dráhu. Rusové uvalili již na město Fudžardo daně.

Tien Tsin 14. září. Britický důstojník signální, oznamuje tuhou srážku mezi setnicou 14. pluku přechoty Spoj. Států s 2000 boxery u Mo Tao, na cestě k Pekinga. Američané odrazili šťastně útok zběsilých boxerů a tu když zavzněla stělna a hukot boje, dostavili se Američanům na pomoc Bengálští Lanceri. Číňané přinuceni jsou k ústupu, zanechávajíce 200 mrtvých a raněných na bojišti.

Britické velitelství zapovědělo úplně všechno najímaní nebo prořívání budov v okrese, jež mají Angličané pod svou správou.

Němci stahují se k Tien Tsin a všude všechno vojsko Spoj. mocností hledá místo a budovy k přezimování, nebo zima zde nastává citelně.

Válka v Transvaalu.

Lisabon 13. září. Dnes odjel válečný parník Beugueler z přístavu, maje na palubě 1200 mužů vojska do Lorenzo Marquez. Vojsko má nepochybně střežit a chránit portugalské hranice.

Berlín 14. září. President Kruger přijel tyto dny do Lorenzo Marquez, což se zle považuje za skončení války a vzdání se Krugera lordu Robertsovi.

"National Zeitung," však píše, že Kruger přijel do Lorenzo Marti pouze proto, aby odtud ještě jednou učinil pokus polnouti velmoce k intervenci.

Pi. Krugerová opouští Transvaal a tu Kruger jí telegrafoval, aby ještě před svým odjezdem navštívila Marquez, leč paní odpověděla, že ze zdravotních ohledů možno jí to není, an jest velice chorovnou.

Gen. Louis Botha, nejvyšší velitel boerské armády a nástupce Jouberta, resignoval ze své nemoci ve prospěch komandata Vellojoena.

Z Durbanu se oznamuje, že Kruger podal protest k lordu Salisburymu a všem mocnostem, proti připojení Transvaalu k Anglii.

Videnský Fremdenblatt píše, že velmoči nechtí se mchati do spronganglie Transvaalského prota, že v přítomné době jest nejžádoucnější mír a pokoj.

Komandant boersů Dewett a Theron spojili se u Johannesburgu, majíce nyní sbor 1500 mužů, s nimiž zabývají operace proti městu polozce se na vřánách.

Theron způsobil Angličanům se svou letací švalounou ve Svobodném Oranžském státu mnoho nesnáží.

Londýn 16. září. President Kruger nalézá se v Lorenzo Marquez, kam přijel po zvláštním vlaku z Komatiport, jedá bez každé zastávky. Kruger provázen byl několika svými ráci a ministry a má v úmyslu odjet zítra po německém parníku "Herzog" do Evropy. Lokální guvernér navštívil presidenta a složil mu svou úctou poklonu.

Francouzský attaché, který vrátil se zpět do Francie, praví, že není žádné naděje na skončení války, nebo Boerové neustoupí a zbraň tak lechce nesloží.

Mr. Shalkburger, byl jmenován úředním prezidentem Transvaalu po čase nepřítomnosti Krugera.

Z Lorenzo Marquez se oznamuje, že president Kruger jest v pravém slova smyslu v zátce v domě distriktního guverniera. To stalo se k zakročení britického konsula, který protestoval proti tomu, aby portugalský guvernér poskytoval ochranu člověku, jež vláda anglická chce dostat do svých rukou.

Guvernér také oznámil nizozemskému konsulu, který zároveň zastupoval Transvaal, že děle zastupce se Transvaalu uznávaní být nemůže, an tento stal se britickým majetkem. Francouzský konsul odešel také ochranu poskytnouti Krugerovi.

Úřední prezident Schalkburger, přijel sem v sobotu a chtěl mluvit s Krugerem, leč nebyl k němu připuštěn.

Haag, Holandsko 15. září. Boerská delegace, pozůstávající z Mr. Fishera, Wolmerase a Wesselse, měla dnes řeč k velkém shromáždění lidu, v níž apelovali ku všem národům, aby zakročili a zabránili jiovati proti Anglii do posledního dechnutí, do posledního kapky krve, aby udržel svobodu a neovládost Transvaalsku. Appel pak končil:

"Ve jméno spravedlnosti a lidskosti vyzýváme všechny lid, aby přispěl nám ku pomoci a pomohl zachránit naši vlast v době nekritické. My vysíláme modlitby své k bohů o pomoc a naše modlitba zajiště oslyšána nebude."

V Johannesburgu panuje hrozná drahotna. Cukr prodává se za dva šillingy a 6 pen libra. Totéž stojí libra vepřové o masa. Sírky stojí šilling krabička. Veškeré malé pověty jsou poměrně drahé a většina životních potřeb není vůbec ani k dostání.

Inspurk, Tyrolsko, 16. září. 15 lity Američan, Hayden Bartlett Harris, syn Normand W. Harris, bankéře v New Yorku, vrátil se dnes se dvěma průvodci z Alp a sice z temene hory "Velký Zvon," nejvyšší do hory Alpké. Harris jest

druhý Američan, který dostal se na temeno "Velkého Zvonu."

Kapské město, 11. září. Gen. Buller pokračuje ve svém pochodu. Překročil horu Mauch, 10 mil východně od Lidenburgu a utkal se s Boery.

Obsazení Leydenburgu Angličany provedením tmuřů týden, považuje se za poslední epizodu nynější války. Boerové mluví nyní mnoho o vystěhování do německé jižozapadní Afriky, kde chtějí se usadit.

Lord Methuen postupuje nyní z Mafekingu k Leychenburgu.

Z listin, jež nalezeny byly v Pretorii při vcházení na jevo, že Netherlands Railway Co., různým způsobem podporovala Boery. Tak dovolila, aby její díly proměněny byly v arsenály. Vedle toho dodávala společnost podkovky pro boerské koně.

Londýn, 11. září. Z Jižní Afriky zaslány byly zprávy, že když Boeré bez odporu opustili Leydenburg, později se opět vrátili a střídali na místo z okolních návrhů.

Portugalci opevňují Rosano Garcia, oproti transvaalským hranicím stojící město. Děje prý se to proto, že Britové mají v úmyslu hnáti Boery podél železniční tratě k portugalským hranicím. V oranžském státu daří se věci pro Angličany velmi špatně. Minulého týdne uznali za nutné opustit města Senekal, Bethlehem, Fouriesburg a Labrand a Boerám je opět k opanování přenechati. Tím celá východní část svobodného státu až blízko ku trati železnice je v rukou Boerů, kteří Angličanům připravili věru krvavé porážky, ač ti o tom žádné zprávy do Anglie nezastali.

Paříž 15. září. Pohyby jistých známých anarchistů, kteří v Londýně konají často vzájemné návštěvy a porady a odtud pak ovlivňují zprávy do Paříže, vily zle se opět poraditi s několika Italy před krátkou dobou z Peterson, N. J. Přibylými, šití pařížské policii mnoho přemýšlení a těžkou hlavu. Francouzská vláda pokládá nedávno oznámenou zprávu za pravdivou, že všechny koronované osoby musí zahynouti. Jeden vysoký úředník potvrdil, že tajná policie vypátrala, že ku zavraždění mocných vybráno bylo nejmeň 10 anarchistů, by tím nebylo tak snadno obětí z rukou jejich inkvizitů. Anarchisté předem snaží se sprovoditi se světa nového krále italského a to pokud možná co dříve, by revoluce byla snáze vyvolána. Císaře německého mají přý anarchisté také na mušce.

Víděň 16. září. Oznamují se nové politické tendence, tentokráté velice vážného významu jež vypukly plnou silou zprávy o smoleni na Moravě. Dle zprávy smoleného tis. ku (dlažno vždy přijímal je s reservecí čekají li se Čechů) přes dva tisíce Čechů na vyzvání pražského starosty demonstrovali po ulicích Olomouce. Pražský perkmistr pravil, by povstal každý Čech, jenž jest schopen nositi zbraň. Ohnává jeho slova působila zvláště na mladé a ulice demonstrijících čtly tisíce 2000. Tu zvedli se též Němci a táhli policiemi zprávyce "Wacht am Reim", a přese všechno úšití policie došlo k ostré srážce, hlavně mezi studenty českými a německými. Když policie byla bezmocná, vytáhly dva regimenty pěchoty a několikrát vrazily mezi lid s naryženými bajonety. Mnoho zatčených a na sta poraněných.

Rím 6. září. Svátá kongregace, kterou Hál teď kardinal Steinhueber, vydala nařízení ku kněžím v Americe i v Evropě, že nesmí ženy zpívat při bohoslužbách v kostelech, ani sola, ani ve sboru a zákazu toho musí být přísne dbáno.

Kongregace stojí na svém, že tento zákaz musí platit pro všechny římsko katolické kostely v obou dílech světa.

Má se za to, že je tento zákaz na mřev hlavně proti katolickým kostelům ve Francii, kde zpívají na kůrech nejen zpěvačky z velkých oper, nýbrž i z operetek. Zejména jest bez přístřeší a lid umrá v hrozných agonii. O pitnou vodu jest též nouze a se všech stranách ozývá se nářek a zoufání. Pomoc dostávají se však jen pomalu, nebo strýky za hájny jenou nyní. Jest zde třeba lékařů a ošetřovatelů, nebo lid jest ve stavu hrozně zblázněném a podle

zprávy ženy místo chlapců. Zákazem tím chce církve oloupi ženu o rovné právo s muži. Ženy učiní nejlépe, budou li po tomto zákazu bokyvat kostel a kněží s aneile převéřt, mnoho-li tam bude choditi mužů.

Z FILIPIN:

Washington, 9. září. Departement války oznámil večera obsah Aguinaldoovy proklamace, která americkému vojsku na Filipínách dostala se do rukou.

A dotyčné proklamaci použije Aguinaldo Filipíny, jak si mají při možných příležitostech počítati.

Zároveň žádá všechny Filipíny, aby pro své vlastní horlivé agitovali. Těž uděluje rady pro špehou, jak mají Američané býti lákáni do léček.

Co se Američanů dotýče, tu jest pozoruhodna ta okolnost, že Aguinaldo uděluje svým lidem rady, aby si v podobných případech hleděli i riskati přízeň a důvěru amerických důstojníků různými dárky.

Departement války obdržel od gen. McArthurů následující depeši: "Manila, 8. září. O nepokojích v provincii Bohol, obdržel jsem právě podrobnosti. Pedro Samson, velitel domovské policie, opustil své úřední sídlo v Tagbilarianu a všeobecně se myslelo, že odešel do různých obcí, aby vykonal přehlídku ku policie. To též učinil, až pak v Carmenu počala kolovati pověst že Samson má v úmyslu předpřipnutí posádky v Ubay. Do Carmenu byly již předem odeslány dva oddíly vojska, avšak po nějakém povstání nebylo ani stopy. Teprve dne 31. srpna byl nedaleko Carmenu odříh 27 mužů pod velímím náporučíka Lebacka předpáden od 120 Filipínů kneme Bolo. V nastalém boji byli téměř všichni útočníci usmrceni, neboť zanechali na bojišti téměř přes 100 mrtvých. Naše ztráty jsou známé. V pochodu do vnitrozemí se pokračuje."

Paříž 15. září. Pohyby jistých známých anarchistů, kteří v Londýně konají často vzájemné návštěvy a porady a odtud pak ovlivňují zprávy do Paříže, vily zle se opět poraditi s několika Italy před krátkou dobou z Peterson, N. J. Přibylými, šití pařížské policii mnoho přemýšlení a těžkou hlavu. Francouzská vláda pokládá nedávno oznámenou zprávu za pravdivou, že všechny koronované osoby musí zahynouti. Jeden vysoký úředník potvrdil, že tajná policie vypátrala, že ku zavraždění mocných vybráno bylo nejmeň 10 anarchistů, by tím nebylo tak snadno obětí z rukou jejich inkvizitů. Anarchisté předem snaží se sprovoditi se světa nového krále italského a to pokud možná co dříve, by revoluce byla snáze vyvolána. Císaře německého mají přý anarchisté také na mušce.

Víděň 16. září. Oznamují se nové politické tendence, tentokráté velice vážného významu jež vypukly plnou silou zprávy o smoleni na Moravě. Dle zprávy smoleného tis. ku (dlažno vždy přijímal je s reservecí čekají li se Čechů) přes dva tisíce Čechů na vyzvání pražského starosty demonstrovali po ulicích Olomouce. Pražský perkmistr pravil, by povstal každý Čech, jenž jest schopen nositi zbraň. Ohnává jeho slova působila zvláště na mladé a ulice demonstrijících čtly tisíce 2000. Tu zvedli se též Němci a táhli policiemi zprávyce "Wacht am Reim", a přese všechno úšití policie došlo k ostré srážce, hlavně mezi studenty českými a německými. Když policie byla bezmocná, vytáhly dva regimenty pěchoty a několikrát vrazily mezi lid s naryženými bajonety. Mnoho zatčených a na sta poraněných.

Rím 6. září. Svátá kongregace, kterou Hál teď kardinal Steinhueber, vydala nařízení ku kněžím v Americe i v Evropě, že nesmí ženy zpívat při bohoslužbách v kostelech, ani sola, ani ve sboru a zákazu toho musí být přísne dbáno.

Kongregace stojí na svém, že tento zákaz musí platit pro všechny římsko katolické kostely v obou dílech světa.

Má se za to, že je tento zákaz na mřev hlavně proti katolickým kostelům ve Francii, kde zpívají na kůrech nejen zpěvačky z velkých oper, nýbrž i z operetek. Zejména jest bez přístřeší a lid umrá v hrozných agonii. O pitnou vodu jest též nouze a se všech stranách ozývá se nářek a zoufání. Pomoc dostávají se však jen pomalu, nebo strýky za hájny jenou nyní. Jest zde třeba lékařů a ošetřovatelů, nebo lid jest ve stavu hrozně zblázněném a podle

Z KUBY.

Při národních volbách odbyva- ných min. sobotu v Havaně zvláštní nacionalisté na celé úře. Nejen že zvolili pět delegátů většiny, nýbrž zvolili i jednoho zástupce menšiny, kdežto republikáni zvolili pouze dva zástupce a sice Manuele Sanquillo a Barnela.

Zprávy z druhých provincií docházejí jen zvolna, následkem velkých deštů. V provincii Pinor Del Rio zvolen byl bezes. Ší pohybností Cenzalo de Quesada, Ruis Rivera a civilní guvernér Quilles.

Zprávy ze Santiagu De Cuba do sud jsou sporé, leč oznamuje se zvolna Juana Guilberto Gomezce.

Nikde, v žádné provincii nedošlo k výtržnostem nějakým, nýbrž vše odhalo se v pořádku a pokoji.

V provincii Havana obdržel největší počet hlasů co poslanec Señor Gener, nyníšší tajemník spravedlnosti v kabinetu gen. Woodse. Muž tento jest jedním z nejpoupatnějších Kubanců v Havaně.

Nacionalisté neshodli s anekci Kuby ku Spoj. Státům, leč politika jejich jest konservativní.

Telegrafické zprávy americké

Hruzy katastrofy v Texasu.

Snaží se v celém Galvesaoně ani jediného stavění, jež by bylo ušlo pochromě. Dnes jest Galveston, krásné toto město, známé pro svou romantickou polohu na ostrově, obklopeno do kola vodou, jevístím největší zřouby, lidské bdy ano i bestiebních zločinů.

Přes 800 mrtvol bylo již nalezeno a pohřbeno a dosud velký počet lidu se pohřešuje. V některých domech nalezeny "alé rodiny potopené a pobeřtí při odlivu poskytuje příšerný pohled, nebo voľa neustále vyvrhuje mrtvolu lidské. 2000 lidí jest bez přístřeší a lid umrá v hrozných agonii. O pitnou vodu jest též nouze a se všech stranách ozývá se nářek a zoufání. Pomoc dostávají se však jen pomalu, nebo strýky za hájny jenou nyní. Jest zde třeba lékařů a ošetřovatelů, nebo lid jest ve stavu hrozně zblázněném a podle

řechobám. Živná slova nedovolou vyhléti spousta nejen v Galvesonu, nýbrž i na celém pobeřtí, kdežtí též velký počet ztroskotančel odří. V sousední Virginia Point zabuheno bylo 700 lidí.

A v hrozně této záhubě a spoušti osvědčil, objevil se tu hyany v lidké podobě. Zločinní černochi hned druhý den po bouři prolezali jako traverci stavení a kradli vše, na co otáhli. Mrtvolám majetm přesteny a rukou určavaly prsty a sloupova i je. Vojsko muselo býti povoláno, aby nějaký pořádek byl udržel.

Most spojující město s břehem Texasu, nejdelší to most na světě, byl taktéž pobeřena a doprava musel se konati pouze po lodích a člunech. 20 000 mužů žen a dětí jest bez přístřeší, vysazeno všť lidské bdy a živlu na pospas.

Některé občane praví, že město nebude nikdy moci pozvednuto býti z troskek a zvelebeno tak, jako bylo před zabuhou.

Velké tluhy dělníků pracuje dnem i nocí na odstraňování troskek a každé okamžik nové a nové hruzy jsou objevovány.

Britický parník "Norma" z mřnán byl bouří na mělnu, kde dosud se nalézá.

Těž město Houston, Saline Pass, Port Arthur a sto jiných osad stáhl tato pohroma, ovšem že ne v takovém dosahu.

Galveston byl zoložen a první ozenou v roce 1837 a dle letošního cenzu, čítal 37000 obyvatele. Postaven byl na ostrově, jen nepatrně nad hladinou moře se zvedající a proto také byla mu katastrofa již několikrát předpověděna v posledních 40 letech. Během této doby bylo již několikrát navštíveno prudkým tropickým bouřím, leč posledním hurikánem proroství splučno a dílo zhouby dokonáno.

Na sta lidí zšlelo tímto nešťastím a některé až dosud divoce pobíhají městem.

Velitel posádky neschal postřítí asi 30 čerachů, kteří dopadeni byli při loupení mrtvol a lidských přebytků. Rozkaz vojenský zní také, zastřeliti každého bez výnimky kdo di paden bude při loupeži jakékoli.

Město hrozí však nebezpečí drahob. Palčivé slunce vysušuje vše velmi rychle a všude je sucho jako na Sabae a tu panují vážné obavy před možným vypuknutím požáru, poněvadž město nemá rozhodně žádnou ochranu před ohněm. Vodarenské zřízení jest poroucháno, tak že nelze ho použiti vůbec.

Jistý Charles Thompson zchránil 70 lidí v oně hrozně noci. Na to všan zšlel. Dva policisté byli za ním vysláni, leč všechno usilí nakonec jejich ostalo maršm.

Ulíce jsou rychle vyčistovány a opatřovány přístřeší rodinám. Podpora jest rozkládána k všeobecné mu uspokojení.

Poslíček Smith se vrátil.

James Francis Smith, americký distriktní poslíček, jemuž bylo světeno doručení poselství projevující sympatie Boerům od filadelfických školních dětek, presidenta Transvaalské republiky Petru Krugerovi, vrátil se min. neděli nazpět do New Yorku z Cherbргу, Hocho do provázal Hugh Southerland prominentní právník a oba byli uvřtáni otcem hochu Jamesem Smithem v přístavě, pak bratrem hochu, Robertem Smithem, který odtě byl u níformou poslíčka telegrafické společnosti. Dále uvřtali hořka M. Rayens, superintendent District Telegraph Co., celou bursou telegrafních poslíků New Yorkských a hořka novinářských, pro něž pak vystrojen skvělý banket ve Waldorf Hotelu. Smith dostal se do Transvaalu přes Lorenzo Marquez a do Pretorie přijel po dráze dne 25. května, opustiv New York dne 11. dubna. V Pretorii byl vše přijat presidentem Krugerem, který bavil se s hochem po celé tři dne, odto živ zasedání vojenského rady. Smith doručil Krugerovi poselství, podepsané 20 000 dítek Philadelphických, jimž poslal Kruger po poslíčkovi nazpět pozdrav a děk. Druhý den byl pozván hoch opět na návštěvu k presidentovi, leč z návštěvy sešlo následkem rychlého pochodu lorda Robertse k Pretorii,

rychlého ojezdu Krugera do Midleburgu. Když pak Angličané okupovali Pretorii, byl hořk svěcen všema britickým zde zajatým důstojníkům, leč nebylo rozhodnuto, co s ním má býti učiněno. Ani na kole ani na koni nebylo mu dovoleno jeziti a teprve po 7hodině večer bylo mu dovoleno opustiti dům.

Později vydal mu lord Roberts průvodní list s nřmž Smith vydal se na cestu do Kapského města, odkud pak dopraven byl do Southamptonu kam přijel min. měře. Odtud pak jel do Paříže na výstavu a nyní navrátil se zpět. V pondělí odjel Smith do Philadelphie, kde oznámil fildtelstvu a svému představenému úředně, že depeši správně, jak mu bylo uloženo presidentu transvaalské republiky Krugerovi odevzdat. Něco podobného jest možno pouze v Americe.

Hon. John M. Waller, genitálň beruoch a bývalý vyslanec na Madagaguru za vlády Harrisonovy, který po dešti čas vězěn byl vládou francouzskou, že prý bral ústestvství na revoluci Madagagarských domorodců, prohlásil se pro Bryana a Stevenson. V pátek fočil v klubu demokratických čerachů v Chicago. Vláda vymohla Wallerovi po dlouhém namáhání opět svobodu po dvouletém vězěním a od té doby Waller bydlil v Kansasu.

Pro Bryana.

Hon. John M. Waller, genitálň beruoch a bývalý vyslanec na Madagaguru za vlády Harrisonovy, který po dešti čas vězěn byl vládou francouzskou, že prý bral ústestvství na revoluci Madagagarských domorodců, prohlásil se pro Bryana a Stevenson. V pátek fočil v klubu demokratických čerachů v Chicago. Vláda vymohla Wallerovi po dlouhém namáhání opět svobodu po dvouletém vězěním a od té doby Waller bydlil v Kansasu.

Velká stávka uhlířů.

Z Indianapolis, Ind., se oznamuje, dne 14. tm, že předseda Unie uhlokopů Mitchell, vydal rozkaz k 150.000 amerických uhlokopů, aby příštím pondělkem zastavili všechnu práci v Pensylvanských uhelných distriktech. Mitchell vrátil se z Chicaga, načež ve své kanceláři celou hřdu dopisů a telegramů, vyžvající ho důtklivě, aby prohlásil stávku. Než však Mitchell vydal prohlášení stávky, apeloval ještě jednou k železničním společnostem, reprezentujícím 72 procent uhloko lidu v Pensylvanských, vyzývaje je k arbitraci, leč apelace byla dráhami úplně ignorována. Proto také Mitchell nucen byl stávku prohlásiti.

Stávkáři mají obrovský záložní fond v ohnusu \$100.000, uložení v národním a \$350.000 ve státní podobě, kteráž to suma bude však záhy vyčerpána, zda tak obrovskí množství lidu stávkujících uhloko pň a jich rodin bude po čas stávky podporováno, zvláště nebude-li tato co nejdříve skončena. Stávkáři spolehají se hlavně na tak zvané "huntyře" hochy od 10 do 15 let, kteří zle vystoupí z práce, mohou konec její upřítiti. Úředník Unie Dlicher praví: "Kdyby mohlo proces našich uhlokopů se svým vyhrůžím ženám, se svým mládežním čerachy a dětmi a se svými podzemním zkaženým vzluchem předčasně sestarálni tváření projíti pouze hlavními ulicemi New Yorku, dostane se uhlokopům sympatie a pomoci ode všech vrstev lidů."

Socha Lawtonova.

Ve čtvrtek min. týden odhalena byla v Indianapolis, Ind., slavnostnímu způsobem socha amerického hrdivého gen. Lawtona, padlého na Filipínách, tedy oběti filipínské politiky našť administrace. Slavnost pořádná a vypravena byla vojen skonlejí a slavnostním řečením byl W. J. Bryan. Mimo něho řečnil guvernér Monnt, který mimo jiné děl, že doufa, že dožije se ještě doby, kdy amerického praporu nebude používáno k imperialistické politice. Mr. Bryan pokračoval pak v řeči guv. Monuta, řka, že nevystupuje zde co kandidát pro úřad presidenta, nýbrž co pouhý občan, jež běže podřlu na důležité slavnosti, platíť muž, jež padl na poli válečném, obětován povinností. Bryan též vzpomněl dobrovolnických sborů a pravil: "Já mam všechnu lásku v lidu, jež když vlast volá chopí se zbraně a když volá je k práci, i práce se opět uchopí. Těšme se, že na lejde doba kdy lidstvo dostoupí takového vřehole vzdělanosti, že nebude jeden zásti zbraň na druhého." Slavnost byla velice okázalá a den byl pro město a široké okolí dnem svátečním.

Strojveda uznal na stroji.

Na dráze Chicago Burlington Quincy měl vlak neobyčejně štěstí, neboť mu ráno strojveda Arnold usnul na svém místě s hlavou z okna nakloněnou. Topič máje za to, že vlak tu zastavil, seskočil na nádraží, živ zasedání vojenského rady. Smith doručil Krugerovi poselství, podepsané 20 000 dítek Philadelphických, jimž poslal Kruger po poslíčkovi nazpět pozdrav a děk. Druhý den byl pozván hoch opět na návštěvu k presidentovi, leč z návštěvy sešlo následkem rychlého pochodu lorda Robertse k Pretorii,

rychlého ojezdu Krugera do Midleburgu. Když pak Angličané okupovali Pretorii, byl hořk svěcen všema britickým zde zajatým důstojníkům, leč nebylo rozhodnuto, co s ním má býti učiněno. Ani na kole ani na koni nebylo mu dovoleno jeziti a teprve po 7hodině večer bylo mu dovoleno opustiti dům.

Později vydal mu lord Roberts průvodní list s nřmž Smith vydal se na cestu do Kapského města, odkud pak dopraven byl do Southamptonu kam přijel min. měře. Odtud pak jel do Paříže na výstavu a nyní navrátil se zpět. V pondělí odjel Smith do Philadelphie, kde oznámil fildtelstvu a svému představenému úředně, že depeši správně, jak mu bylo uloženo presidentu transvaalské republiky Krugerovi odevzdat. Něco podobného jest možno pouze v Americe.

Zima a první snh.

V sobotu min. týden ochladilo se náhle po celé zemi po téměř dva ce lé měsíce trvajících tropických větrech. V pátek dostavila se studená vlna a v sobotu i v následující dny zavládlo citelné chladno. Zejména noci byly chladné, ano přto mrazivé. Z Lead, S. D. došla v neděli zpráva, že tam rapadlo v celém okolí na dva palce sněhu při mrazivém větru severním. U Bald Mountain jest taktéž celý kraj pokryt sněhem.

Co praví světa zkušený muž.

Málo jest v Milwaukee tak populární muž, jako p. Jan Gawin, obchodník na rohu 3. Ave. a Windlake St., jenž nassil tyto dny Jos. Trinerovi, 437 W. 18th St., Chicago, Ill.; následovně: Jen velmi nerad blýskám se ve veřejnosti, ale tentokráté nutí mne k tomu přímá povinnost a zájem a prospěch všeobecný. Jsem přesvědčen, že každý, kdo tomuto upřímnému projevu vědomosti a uznání věnuje pozornost, bude mi stejně povděčen, jako já byl tím, kdož m